

וירא

א

בסעודת המלאכים מתחילה פרשה זו ובעקדת יצחק מסתיימת — וצד השה אחד משותף לשתייהן: הרצון.

כשם ש"תפלה בלי כוונה כגוף בלי נשמה", ועליה יאמר: "ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו־לו ולבם לא־נכון עמו"¹, אף על פי ש"הוא רחום יכפר"², כך כל מצוה ומעשה טוב שהאדם עושה העיקר שהדבר יעשה לא כמצות אנשים מלומדה, אלא מתוך רצון וחפץ, אהבה ותשוקה, זריזות ומסירות. והדבר התבטא ביותר בשתי העובדות של אברהם, הסעודה והעקדה. מכנים אורחים גדול היה אברהם. "ויטע אֶשְׁל"³, ואמרו: אכילה שתיה לוייה. אשל זה פרדס, ואשל זה פונדק — והכל בשביל האורחים. אבל כל מה שהתורה מספרת באריכות ובפרטות על הכנסת אורחים של אברהם הוא לא באורחים ממש הזקוקים לכך, אורחים בשר ודם, אלא — במלאכים. מים לרחיצת הרגלים ושלוש סאים קמח סולת ועוגות ושלושה בני בקר ושלוש לשונות בחרדל וחמאה וחלב — בכל אלה טרח אברהם למי שאינם צריכים אף לאחד מאלה. "ויאכלו"⁵, וכי אוכלין היו? אלא נראין כאוכלין, ראשון ראשון מסתלק".⁶ ובכן לא היה כאן מעשה במציאות, לא אורחים ולא הכנסת אורחים, אלא — רצון בלבד, מחשבה טובה גרידא. לא ידע אברהם שהם מלאכים, באו אליו בדמות אנשים, והוא התמסר בחשק רב ובזריזות ונדיבות לקיים בהם מצות הכנסת אורחים, אבל לאמיתו של דבר לא קיים אלא במחשבתו וברצונו בלבד. ועל רצון זה האריכו במדרש לפרש את השכר ששילם לו הקב"ה במדבר ובישוב ולעתיד לבוא.

ואף הנסיון הגדול ביותר מעשרה הנסיונות של אברהם, נסיון העקדה, אף הוא לא היה אלא ברצון בלבד ולא במציאות ובפועל. לא זו בלבד שלבסוף לא נתקיים הדבר במעשה, אלא אף לכתחילה לא היה רצונו של הקב"ה שישחוט את יצחק. "אֲשֶׁר לֹא־צוֹיְתִי וְלֹא דְבַרְתִּי וְלֹא עֲלֵתָה עַל־לִבִּי"⁷ — אשר לא צויתי, זה בנו של מישע מלך מואב; ולא דברתי,

1	תהלים עח, לו-לז.	5	בראשית יח, ח.
2	שם שם, לח.	6	מדרש רבה, בראשית מח, טז.
3	בראשית כא, לג.	7	ירמיה יט, ה.
4	מדרש תהלים לז, ורש"י סוטה, י א.		